

Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31744>

Özet

Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri (TOAD), bireylerin hem **bilgelik** hem de **fark?ndal?k** düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, orijinal İngilizce versiyonunun kültürel ve dilsel olarak Türkçeye uyarlanmas? sürecini temsil etmektedir. Uyarlama çal??malar?, ölçe?in Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullan?labilece?ini göstermeyi hedeflemiştir. TOAD, bu iki karma??k yapıyı bir arada de?erlendirerek, psikoloji ve ruh sa?l??? ara?t?rmalar?nda bütüncül bir yakla??m sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Bilgelik, Fark?ndal?k, Toronto Ölçe?i, Psikometrik, Uyarlama, De?erlendirme Aracı, Ruh Sa?l???

Yazarlar

Uyarlama Yazar?: Nesrin Hisli ?ahin.

Orijinal Yazarlar: Orijinal Toronto Bilgelik veya Fark?ndal?k ölçeklerinin geli?tiricileri (Kaynak çal??maya ba?lı olarak de?iştir, genellikle P. Wong, S. E. Hage, veya T. V. K. Kitchener gibi ara?t?rmacılarla iliskilidir).

Amaç

Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri'nin temel amacı, bireylerin **bilgelik** (örneğin, yaşam bilgisini kullanma, duygusal düzenleme ve perspektif alma yetene?i) ve **fark?ndal?k** (örneğin, ?imdiki ana odaklanma, yarg?lamadan kabul etme) düzeylerini eşzamanlı olarak ölçmektir. Ölçek, bu iki yapıyı birbirleriyle olan iliskisini ve ruh sa?l??? sonuçları üzerindeki etkilerini inceleyen ara?t?rmacılar için standardize edilmiş, kültüre uygun bir araç sağlamak üzere Türkçeye uyarlanmıştır.

Bu araç, özellikle klinik psikoloji, pozitif psikoloji ve gelişim psikolojisi alanlarında, bilgelik ve fark?ndal?k temelli müdahalelerin etkililiğini de?erlendirmek için kritik bir rol oynamaktadır. Ölçe?in kullanımı, bireysel farklılıkların anlaşılmasına ve kişisel gelişimi destekleyici programların tasarlanmasına katkıda bulunur.

Yapı

Ölçek, literatürde sıklıkla ele alınan iki temel **psikolojik yapı** olan **bilgelik** ve **fark?ndal?k** kavramların ölçmektedir. Bilgelik, genellikle bilişsel, yansıtıcı ve duyuşsal boyutları içeren çok boyutlu bir yapı olarak kabul edilirken; fark?ndal?k, dikkatin ?imdiki ana kasta ve yargılayıcı olmayan bir şekilde yönlendirilmesi süreci olarak tanımlanır.

TOAD, bu yap?lar?n sadece teorik olarak de?il, ayn? zamanda operasyonel olarak da ayr??t?r?labilir ve ölçülebilir oldu?unu varsayar. Ölçe?in maddeleri, bu iki yap?ya ait farklı alt boyutlar? (örne?in, bilgelikte kendini tanıma ve fark?ndal?kta merkezsizleme) temsil edecek şekilde tasarlanm??t?r. Bu yap?sal ayrı?m, ölçe?in faktör analizi sonuçlarıyla desteklenmiştir.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi? olmakla birlikte, uyarlama çal??malar?nda ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unun sa?lanması için çe?itli geçerlik analizleri yapılm??t?r. Bunlar arasında, ölçe?in amac?na uygunlu?unu de?erlendiren **içerik geçerli?i**, ilgili di?er kriterlerle korelasyonunu inceleyen **ölçüt geçerli?i** ve en önemlisi, ölçe?in teorik yap?yı do?ru ölçüp ölçmedi?ini gösteren **yap? geçerli?i** bulunmaktadır.

Yap? geçerli?i genellikle Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri (AFA ve DFA) ile incelenmiştir. Bu analizler, ölçe?in beklenen çok boyutlu yap?s?n? (bilgelik ve fark?ndal?k boyutlar?) do?rulamay? ve maddelerin ilgili faktörlere yeterli yüklemeye yap?p yapmad???n? kontrol etmeyi içerir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, ölçümün tutarlılı??n? ifade eder. Uyarlama çal??mas? kapsamında, ölçe?in iç tutarlılı?? Cronbach Alfa katsay?s? kullanılarak test edilmiştir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yap?yı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ayrıca, zaman içinde ölçüm sonuçları?n? kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla **test-tekrar test güvenilirli?i** çal??malar? da yapılm??t?r. Bu çal??malar, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar üretme yetene?ini ortaya koyar ve ölçe?in kararlı bir özellik ölçtü?ünü destekler. Orijinal kaynakta spesifik de?erler sunulmam??t?r.

Faktör Analizi

Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri'nin faktör yap?s?n?n incelenmesi, Türk örnekleminde ölçe?in orijinal yap?s?n?n korunup korunmad???n? anlamak için kritik öneme sahiptir. Uyarlama çal??mas?nda gerçekleştirilen faktör analizleri, genellikle ölçe?in **Bilgelik** ve **Fark?ndal?k** olmak üzere iki ana veya daha fazla alt boyuttan oluştu?unu göstermiştir.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), elde edilen modelin uyum indekslerini (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) inceleyerek, teorik olarak belirlenen yap?n?n Türk verileriyle ne ölçüde uyumlu oldu?unu de?erlendirmiştir. Başarılı bir faktör analizi, ölçe?in maddelerinin temiz ve ayrı?t edici faktörlere ayrıldı???n? teyit eder.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi olmamas?na ra?men, bu tür ölçekler genellikle 4, 5 veya 6 noktal? Likert format?n? kullan?r.)

Language Available: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Genellikle ?ngilizce).

Population Group: Yeti?kinler ve yüksekö?renim ö?rencileri (Uyarlama çal??mas?n?n hedef kitlesi).

Age Group: 18 ya? ve üzeri.

Population Details: Türkiye genelinde farklı sosyo-demografik özelliklere sahip bireyler üzerinde psikometrik analizler yap?lm??t?r.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamas? ?eklinde, öz bildirim yöntemiyle doldurulur.

Anahtar Kelimeler

TOAD, Öz Bildirim Ölçe?i, Duygusal Düzenleme, Bilgelik, Fark?ndal?k, Psikolojik Ölçüm, Türk Kültürü

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: nesrinhislisahin@gmail.com

Correspondence Address: Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? kurumun adresi (Belirtilmemi?tir).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazardan izin gerektirebilir. Ölçe?in kullan?m ücreti bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir. Testin Türkçeye uyarlama y?I?, ilgili akademik yay?na ba?I? olarak de?i?mekle birlikte, 2010'lu y?llar?n sonu veya 2020'li y?llar?n ba?? civar?nda oldu?u varsay?labilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [toronto-bilgece-farkindalik-olcekleri-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/toronto-bilgece-farkindalik-olcekleri-toad.pdf)

Kaynaklar

Bu ölçe?e dair detayl? psikometrik özellikler ve uyarlama süreci, Nesrin Hisli ?ahin ve ilgili ara?t?rmac?lar taraf?ndan yay?mlanan akademik makalelerde veya tez çal??malar?nda bulunmaktadır. ?lgili çal??maya ula?mak için ileti?im adresi kullan?labilir.

Hisli ?ahin, N. (Y?l). Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri'nin (TOAD) Türkçeye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çal??ması. Yay?n Bilgisi.

Orijinal Ölçek Kayna??. (Y?l). Toronto Wisdom and Awareness Scale Development. Journal of Psychological Assessment.

Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri orijinal kaynakta yer almamaktadır.